

فن ترجمه

اصول نظری و عملی ترجمه
از عربی به فارسی و فارسی به عربی

(ویراست ۲)

دکتر یحیی معروف

تهران

۱۳۸۹

زبان و ادبیات عربی ۱۱

معروف، یحیی، ۱۳۴۴ -

فن ترجمه: اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی / یحیی معروف. — [ویراست ۲]. — تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی؛ کرمانشاه: دانشگاه رازی، ۱۳۸۹.

دوازده، ۳۰۰ ص.: جدول. — («سمت»: ۵۱۲. زبان و ادبیات عربی: ۱۱)

ISBN 978-964-530-545-9

بها: ۳۹۰۰۰ ریال.

Yahya Ma'riif, The Art of Translation.

پشت جلد به انگلیسی:

چاپ اول: پاییز ۱۳۸۰، چاپ هشتم: زمستان ۱۳۸۹ (ویراست ۲).

کتابنامه: ص. ۲۹۲-۳۰۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. زبان عربی — ترجمه به فارسی. ۲. فارسی — ترجمه به عربی. الف. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی. ب. دانشگاه

رازی. ج. عنوان.

۴۹۲/۷۸۰۲

۹ ف ۶ م / ۱۶۱۷۰ / P.I

۱۳۸۹

م ۸۰-۱۰۹۴۴

شماره کتابشناسی ملی

فن ترجمه: اصول نظری و عملی ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی

دکتر یحیی معروف

دانشگاه رازی و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی

چاپ اول: پاییز ۱۳۸۰

چاپ هشتم: زمستان ۱۳۸۹ (ویراست ۲)

تعداد: ۳۰۰۰

حروفچینی و لیتوگرافی: «سمت»

چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

قیمت: ۳۹۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندهگان و عوامل توزیع مجاز به تغییر آن نیستند.

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و جز اینها برای «ناشران» محفوظ است (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

کرمانشاه، باغ ابریشم، مجتمع دانشگاه رازی، سازمان مرکزی، طبقه اول، مرکز چاپ و نشر،

www.razi.ac.ir

info@razi.ac.ir

تلفاکس: ۴۲۸۰۸۲

تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان ابوریحان، شماره ۱۰۹ و ۱۰۷، تلفن: ۶۶۴۰۸۱۲۰ نمابر:

www.samt.ac.ir

info@samt.ac.ir

۶۶۴۰۵۶۷۸

پیشگفتار ناشران

یکی از وظایف مراکز پژوهشی و دانشگاهی پاسخ به نیاز دانشگاهها در زمینه متون درسی است. گسترش مراکز آموزش عالی و افزایش روزافزون دانشجو از یک سو و محدود بودن امکانات از سوی دیگر ایجاب می‌کند که این مراکز با تشریک مساعی بتوانند امکانات موجود خود را در مسیر اهداف مشترک قرار دهند تا ضمن ارتقای کیفی و کمی منابع درسی از دوباره کاری جلوگیری گردد.

کتاب فن ترجمه سومین کار مشترک دانشگاه رازی و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) است که در راستای تحقق اهداف فوق به رشته تحریر درآمده است.

کتاب حاضر به عنوان منبع اصلی دروس «فن ترجمه» و «ترجمه از عربی به فارسی و فارسی به عربی» در مقطع کارشناسی رشته‌های زبان و ادبیات عرب و الهیات تدوین شده است. علاوه بر آن، این کتاب می‌تواند به عنوان کمک درسی برای دروس «انشای ۱ و ۲ و ۳» در رشته زبان و ادبیات عرب مورد استفاده دانشجویان عزیز قرار گیرد.

امید است علاوه بر دانشجویان و طلاب علوم دینی سایر علاقه‌مندان نیز از آن بهره‌مند شوند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۵	فصل اول: ترجمه و مسائل آن
۵	ترجمه در لغت
۷	ترجمه در اصطلاح
۷	ترجمه و اهمیت آن
۸	تاریخچه مختصری از ترجمه
۱۱	روشهای مترجمان عرب در ترجمه
۱۲	انواع ترجمه
۱۲	۱. ترجمه واژه به واژه یا تحت‌اللفظی
۱۵	۲. ترجمه دقیق و روان
۱۹	۳. ترجمه آزاد
۲۱	۴. ترجمه شعر
۲۶	۵. ترجمه نثر به شعر
۲۹	۶. ترجمه شفاهی
۳۱	ترجمه از ترجمه
۳۲	انواع متون در ترجمه
۴۰	آنچه مترجم باید بداند
۵۷	فصل دوم: اسم
۵۷	واژه‌گزینی در ترجمه
۵۹	علل تعریب واژگان خارجی با وجود معادل عربی

۶۱	تعریب واژگانِ فارسی
۶۱	تعریب واژگانِ خارجی
۶۳	پیشینه تعریب
۶۴	معادل‌یابی واژگانِ بدون معادل
۶۵	روشهای معادل‌یابی واژگان در عربی
۶۸	نقش مناطق جغرافیایی و حکومت‌ها در شیوع واژگان
۶۹	موانع معادل‌یابی اسمها
۷۲	ادب در نام‌گذاری واژگان
۷۳	اسمهای مترادف و جایگاه آنها در ترجمه
۷۶	اشتراک لفظی در اسمها
۷۷	اهمیت اشتراک لفظی در ترجمه
۷۸	علل پیدایش اشتراک لفظی
۸۰	اسمهای مشترک در فارسی و عربی
۸۱	معادل واژگانِ عربی استعمال شده در فارسی
۸۲	مشکل ترجمه اسمهای مشترک در حروف، مختلف در حرکات
۸۳	ضبط صحیح اسمهای غلم
۸۴	اسمهای بی‌نیاز از ترجمه
۸۶	مشکل افزودن «ال» بر اسمهای غلم
۸۷	دشواری ترجمه اسمهای ملحق به مثنی
۸۸	ترکیب موصوف و صفت و مضاف و مضاف‌الیه و مشکلات ترجمه
۸۹	موصوف و صفت مقلوب
۹۰	انتخاب صفت مناسب در ترجمه
۹۲	صفت تفضیلی و عالی در مقایسه با «افعل» تفضیل
۹۴	ترجمه «چندم یا چندمین» به عربی
۹۴	اعداد ترتیبی وصفی
۹۵	اعداد بدون معادل عددی
۹۶	ترجمه اعداد بزرگ به عربی

۹۸	ترجمه «اندی» در عربی
۱۰۰	ترجمه شماره تلفن‌ها
۱۰۰	صحیح و غلط در کاربرد اعداد و صفات
۱۰۱	ترجمه ضمیر در مقایسه با فارسی
۱۰۲	ضمیر شأن و قصه در مقایسه با فارسی
۱۰۳	ضمیر فصل یا عماد در ترجمه
۱۰۳	ترجمه اسمهای تنوین دار فارسی
۱۰۴	ترجمه اسم زمان و مکان
۱۰۶	ترجمه اسمهای مصدر
۱۰۷	«اب، ابن، بنت، أخ، أم» در ترکیب با برخی اسمها
۱۱۰	ترجمه الفاظ و القاب احترام آمیز
۱۱۱	اهمیت مذکر و مؤنث در ترجمه
۱۱۲	معرفه یا نکره بودن اسمها در ترجمه
۱۱۳	اسم اشاره در تطبیق با فارسی
۱۱۴	تطبیق انواع جمعها در فارسی و عربی
۱۱۵	منادا و مشکلات ترجمه آن
۱۱۸	منادای مندوب از منظر ترجمه
۱۱۹	استفاده در مقایسه با فارسی
۱۲۰	ترجمه تمییز از عربی به فارسی
۱۲۴	حال مفرد در ترجمه
۱۲۳	ترجمه استثنا
۱۲۴	ترجمه مفعول مطلق در فارسی
۱۲۶	مفعول له و ترجمه آن
۱۲۷	مفعول فیه در مقایسه با فارسی
۱۲۸	تأکید در تطبیق با فارسی
۱۲۹	موصولها و مشکلات ترجمه «که»
۱۳۷	ترجمه مصادر عربی به فارسی

۱۳۸	عملی مصدر در عربی و ترجمه آن به فارسی
۱۳۸	ترجمه اسم در معنای استعاری
۱۴۱	اختلاف در کاربرد استعاری اسمها
۱۴۲	پاسخ تمرینات فصل دوم
۱۴۸	فصل سوم: فعل
۱۴۸	فعل در لغت و اصطلاح
۱۴۸	افعال فارسی در مقایسه با عربی
۱۴۹	الف) ماضی
۱۴۹	۱. ماضی ساده یا مطلق
۱۵۲	۲. ماضی بعید
۱۵۵	۳. ماضی استمراری
۱۵۹	۴. ماضی نقلی
۱۶۱	۵. ماضی نقلی مستمر
۱۶۴	۶. ماضی التزامی
۱۶۷	۷. ماضی ابعد
۱۶۷	۸. ماضی ملموس
۱۷۰	ب) فعل مضارع
۱۷۰	۱. مضارع ساده یا بسیط
۱۷۱	۲. مضارع اخباری
۱۷۳	۳. مضارع التزامی
۱۷۶	۴. مضارع ملموس
۱۷۷	ج) مستقبل
۱۸۰	فعل امر در فارسی و عربی
۱۸۱	آیا فعل امر غایب در عربی وجود دارد؟
۱۸۱	نهی در فارسی و عربی
۱۸۲	زمان فعلی جملات حالیه
۱۸۳	زمان فعلی جملات وصفیه

۱۸۴	ترجمهٔ افعالِ عربی استعمال شده در فارسی
۱۸۵	اشتراک لفظی در افعال فارسی و عربی
۱۸۸	افعال مترادف و جایگاه آنها در ترجمه
۱۸۹	نابرابری معنایی افعالِ دو زبان
۱۸۹	افعال صناعی یا منحوت
۱۹۱	افعال متضاد در ترجمه
۱۹۲	مقایسه فعلهای لازم و متعدی در فارسی و عربی
۱۹۴	فعلهای دو وجهی
۱۹۴	فعل لازم در مقایسه با فعل مجهول
۱۹۶	فعلهای معلوم و مجهول در فارسی و عربی
۱۹۷	فعلهای مجهولی که معنای معلوم دارند
۱۹۸	ترجمهٔ فعل مجهولِ عربی به صیغهٔ معلوم
۲۰۰	ترجمهٔ فعلهای دو مفعولی
۲۰۱	ترجمهٔ فعلهای وصفی فارسی
۲۰۳	ترجمهٔ فعلهای دعایی به فارسی
۲۰۳	نهی دعا
۲۰۴	قسم و انواع آن
۲۰۴	اسلوب تَمَّ + مصدر
۲۰۶	افعال ناقصه در ترجمه
۲۰۹	ترجمهٔ فعلهای ربطی به عربی
۲۱۱	افعال مقاربه در ترجمه
۲۱۲	افعال رجا و ترجمهٔ آنها
۲۱۳	افعال شروع از منظر ترجمه
۲۱۴	ترجمهٔ فعلهای تعجب
۲۱۵	فعلهایی که با تفسیر حرکات، معنای آنها تغییر می‌کند
۲۱۶	دقت در ترتیب ریشه‌ای افعال در ترجمه
۲۱۷	انتقال مفاهیم فعل از معنای حقیقی به مجازی

۲۱۹	ترجمه طالما، قَلَمًا، كَثْرًا
۲۲۱	پاسخ تمرینات فصل سوم
۲۳۴	فصل چهارم: حروف
۲۳۴	مقایسه حروف در فارسی و عربی
۲۳۴	مقایسه حروف جر با حروف اضافه فارسی
۲۳۵	عدم انطباق حروف دو زبان
۲۳۷	تأثیر حروف در تغییر معنی
۲۳۹	حروف عطف در مقایسه با حروف ربط فارسی
۲۴۲	نون تأکید خفیفه و ثقیله در ترجمه
۲۴۳	حروف جواب
۲۴۵	ترجمه «اِنَّمَا»
۲۴۵	حروف تحضیض و توبیخ
۲۴۷	پاسخ تمرینات فصل چهارم
۲۴۹	فصل پنجم: جمله
۲۴۹	انواع جمله در فارسی و عربی
۲۴۹	۱. جمله فعلیه در فارسی و عربی
۲۵۰	۲. جمله اسمیه
۲۵۲	ارکان جمله
۲۵۲	ترجمه جملات طولانی و متداخل
۲۵۴	جملات طولانی و متداخل کدامند؟
۲۵۶	جمله‌های طولانی غیر متداخل
۲۵۷	مطابقت فعل با فاعل در جملات عربی و فارسی
۲۵۸	نقل قول مستقیم
۲۵۹	نقل قول غیر مستقیم
۲۶۱	مقایسه تعارفات در فارسی و عربی
۲۶۲	ترجمه ضرب‌المثلاً

۲۶۶	ترجمه کنایه‌ها
۲۶۸	حس آمیزی در ترجمه
۲۶۸	ترجمه جملات شرطی
۲۷۲	علایم نوشتازی و تأثیر آن در ترجمه جملات
۲۷۳	تأثیر لحن و آهنگ تلفظ در معنای جمله
۲۷۴	اهمیت نحو در ترجمه جملات
۲۷۶	پاسخ تمرینات فصل پنجم
۲۸۰	ضمیمه: معرفی لغت‌نامه‌ها
۲۸۰	سبک‌های مختلف لغت‌نامه‌نویسی
۲۸۱	لغت‌نامه‌های قدیمی عربی به عربی
۲۸۷	لغت‌نامه‌های معاصر
۲۹۰	روش استفاده از لغت‌نامه‌ها
۲۹۲	منابع و مآخذ

تقدیم به

آنها که دوستی شان مزد رسالت است
و عشق به آنان امید نجات ...

به آنها که دوستان می دارم و به موالاتشان
دل بسته ام و به شفاعتشان امیدوار ...

به اهل بیت ختم رُسل، هادی سُبُل،
افتخار بشریت و عصاۃ هستی ...

پیشگفتار

﴿ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ^۱، ثُمَّ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ - أَفْصَحَ مَنْ نَطَقَ بِالضَّادِ - وَآيَةَ التَّمِيمِينَ الْبَرَّةِ وَأَصْحَابِهِ الْمُتَّجِبِينَ وَبَعْدُ ...

یکی از فنون بسیار مهم و در عین حال فراموش شده در کشور ما، فن ترجمه عربی - فارسی است. ابعاد این مطلب زمانی نمود بیشتری می‌یابد که شاهد تعداد بسیاری از کتابهای فن ترجمه انگلیسی - فارسی در کشورمان هستیم، در حالی که تعداد کتابهای فن ترجمه عربی - فارسی از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رود. این کاستی ناشی از ضعف زبان عربی نیست بلکه ناشی از کم توجهی صاحب نظران به این مسئله بسیار مهم است. متأسفانه این کوتاهی در حق ربانی صورت می‌گیرد که از دیرباز به عنوان زبان دینی، مورد توجه ایرانیان مسلمان بوده است. زبانی که خداوند سبحان در هشت آیه به صراحت از آن یاد می‌کند. از جمله اینکه می‌فرماید: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾^۲ همان زبانی که بزرگان این مرز و بوم همچون ابو منصور ثعالبی^۳ نیشابوری در توصیف آن گفته‌اند: مَنْ أَحَبَّ اللَّهَ تَعَالَى أَحَبَّ رَسُولَهُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ [و آیه] و سَلَّمَ وَمَنْ أَحَبَّ الرَّسُولَ الْعَرَبِيَّ أَحَبَّ الْعَرَبَ وَمَنْ أَحَبَّ الْعَرَبَ، أَحَبَّ الْعَرَبِيَّةَ الَّتِي نَزَلَتْ بِهَا أَفْضَلُ الْكُتُبِ عَلَى أَفْضَلِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ وَمَنْ أَحَبَّ الْعَرَبِيَّةَ عُنِيَ بِهَا وَثَابَرَ عَلَيْهَا وَصَرَفَ هِمَّتَهُ إِلَيْهَا: کسی که خدای سبحان را دوست دارد، رسول او، حضرت محمد ﷺ را دوست می‌دارد و هر که رسول عربی را دوست بدارد، عرب را دوست می‌دارد و هر که

۱. مقدمة فقه اللغة و سرّ العربیة.

۲. یوسف، ۲.

۳. اعراف، ۴۳.

عرب را دوست بدارد، زبان عربی را - همان زبانی که بهترین کتابها بدان بر بهترین عرب و عجم نازل شده - دوست می‌دارد و هر که عربی را دوست بدارد، بدان توجه می‌کند و [در یادگیری آن] پشتکار به خرج می‌دهد و همت خود را صرف آن می‌کند.

بسی مایه خرسندی بود اگر کتاب حاضر نیز مانند العَرُوضِ العَرَبِيِّ البَسِيطِ^۱ به زبان عربی به زیور طبع آراسته می‌شد، اما از آنجا که هدف، آموزش فن ترجمه به دانشجویان و علاقه‌مندان فارسی‌زبان است و این کار جز با شواهد و ترجمه‌های متعدد از فارسی و عربی ممکن نیست، بنابراین پس از مشورت با همکاران فاضل و اندیشمند گروه عربی دانشگاه رازی که همیشه حقیر را با نظرهای ارزشمند خود یاری داده‌اند، تصمیم بر آن شد که کتاب حاضر به زبان فارسی نگاشته شود تا علاقه‌مندان به زبان عربی بدون رویارویی با مانعی بتوانند از آن استفاده کنند. در اینجا یادآوری چند نکته ضروری است:

۱. گاهی بدون آموزش اصول اولیه ترجمه، از دانشجویان خواسته می‌شود جملاتی را از فارسی به عربی و یا برعکس ترجمه کنند. این روش اغلب موجب یأس و نومیدی دانشجویان از ترجمه خویش می‌شود. به این عزیزان توصیه می‌شود قبل از ترجمه، مطالب کتاب را با دقت مطالعه و آنگاه به ترجمه اقدام کنند. مطالب نیز به گونه‌ای است که علاقه‌مندان در همه سطوح بتوانند از آن بهره‌مند شوند.

۲. به منظور یادگیری بیشتر، در پایان هر درس به اقتضای موقعیت، تمریناتی داده شده است تا دانشجویان و علاقه‌مندان، آموخته‌های خود را بدان بسنجند و درباره مطالب هر درس به بحث و تبادل نظر بپردازند. علاوه بر آن، در تمرینات و مثالهای کتاب سعی شده از لغات و اصطلاحات جدید و کاربردی استفاده شود تا علاوه بر آموزش دروس، مجموعه ارزشمندی از لغات و اصطلاحات روز به حافظه سپرده شود.

۳. یکی از دشواریهای خوانندگان، بی‌اطلاعی از پاسخ صحیح تمرینات در کتابهای آموزشی است. به همین دلیل، پاسخ کلیه تمرینات در انتهای هر فصل گنجانده

شده تا امکان مطابقت فراهم شود. نباید فراموش کرد که مراجعه مستقیم به پاسخها، میزان یادگیری را به حداقل می‌رساند. بنابراین توصیه می‌شود قبل از حل تمرینات، از مراجعه به پاسخ‌نامه جداً اجتناب شود.

۴. از آنجا که نگرش نظری و یا عملی محض به فن ترجمه به صورت مجزا چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد، به همین دلیل تلاش بر آن بوده تا هم‌زمان به هر دو جنبه نظری و عملی پرداخته شود.

در این کتاب به منظور آموزش ترجمه، بخشهایی از برخی ترجمه‌ها مورد نقد و بررسی قرار گرفته که در این زمینه ذکر چند نکته ضروری به نظر می‌رسد:

۱. اگر ترجمه‌ای مورد نقد قرار می‌گیرد بدین معنا نیست که ناقد، خود را داناتر و شایسته‌تر از مترجم می‌داند و ترجمه خود را عاری از عیب و نقص می‌داند. به عبارت دیگر نقد ترجمه، هرگز دلیل بر فضل ناقد و یا خدای ناخواسته ضعف مترجم نیست؛ زیرا ناقد نیز همانند مترجم در معرض لغزش و خطاست و لذا نقد ترجمه جنبه پیشنهادی دارد و اجباری در پذیرش آن نیست.

۲. نقد ترجمه، نقد مترجم و یا اسائه ادب و خدای ناخواسته بی‌حرمتی به شخصیت او نیست. همچنین بر شمردن خطاها به معنای کاستن از ارزش کار مترجمان گران‌قدر نیست؛ زیرا بسیار اتفاق افتاده که مترجمان نیز پس از مدتی ترجمه خود را به نقد کشیده، نکات مثبت و منفی آن را متذکر شده‌اند. بنابراین انگیزه نقد ترجمه چیزی جز آموزش فن ترجمه نیست.

گفتارها مشتمل بر پنج فصل است که در فصل اول نظریه‌های ترجمه و نگرش کلی به اصول اولیه آن، معضلات و پیچیدگیها، و روشهای مختلف ترجمه همراه با نمونه‌های عملی مطرح شده است. در فصل دوم ترجمه اسمهای دو زبان از زوایای مختلف همچون تعریب، واژه‌گزینی، تطبیق اسمهای دو زبان با یکدیگر، جمعها و غیره مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل سوم فعلهای فارسی و عربی و زمانهای هریک، لازم و متعدی، معلوم و مجهول، مثبت و منفی و غیره با یکدیگر مقایسه شده‌اند. در فصل چهارم حروف دو زبان در مقایسه با یکدیگر، وجوه تشابه و افتراق آنها، همچنین ارتباط

حروف با اسم و فعل بررسی شده است. در فصل پنجم جملات اسمیه و فعلیه دو زبان، انواع جملات وصفیه، حالیه، شرطیه و غیره با یکدیگر مقایسه شده‌اند. در بخش ضمیمه، انواع لغت‌نامه‌های قدیم و جدید به عنوان ابزار کار مترجمان معرفی شده است.

علائم اختصاری منحصر به چند مورد زیر است:

ر.ک.: رجوع کن به؛ ص: صفحه؛ ج: جلد؛ ت: متوفی؛ ق: هجری قمری؛

م: میلادی؛ ط: طبع.

در خاتمه باید اذعان کرد که کتاب حاضر، حاصل سالها تدریس و تحقیق است که تقدیم عزیزان می‌شود. بدون شک هر سخنی جز سخن خداوند عز و جلاله، عاری از عیب و نقص نیست و تنها اوست که مصحف شریفش «لاریب فیه» است. با این وصف، حقیر نیز از این قاعده مستثنا نیست و بر این عقیده است که: «كَفَى بِالْمَرْءِ نُبْلًا أَنْ تُعَدَّ مَعَايِبُهُ» و به قول سعدی «متکلم را تلکمی عیب نگیرد، سخنش صلاح نپذیرد». امیدوارم خوانندگان عزیز از بذل عنایت دروغ نورزند و نکات اصلاحی را تذکر دهند تا در چاپهای بعدی تجدید نظر شود.

امید است این بضاعت مُزجات در راستای خدمت به زبان قرآن مقبول درگاه احدیت قرار گیرد. وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

یحیی معروف